

MATEMATIKA, 5. razred

4. Deli celote

Ponovimo:

 določanje, ponazarjanje in prepoznavanje delov celote.

Mila in Brin sta se med zimskimi počitnicami udeležila tečaja teka na smučeh, kjer sta spoznala klasično in drsalno tehniko. Zadnji dan je bil trening razdeljen na štiri časovno enake dele. Sama sta si lahko izbrala svoj način teka za vsak posamezni del.

Mila je bolj všeč drsalna tehnika, zato je prve tri dele treninga pretekla v tej tehniki, zadnji del pa v klasični tehniki. Brinu sta obe tehniki enako všeč, zato je prvi in tretji del treninga pretekla v drsalni tehniki, drugega in četrtega pa v klasični tehniki.

MILA

1. del	2. del	3. del	4. del
drsalna tehnika	drsalna tehnika	drsalna tehnika	klasična tehnika

Mila je **tri** od **skupno štirih delov** treninga pretekla v drsalni tehniki.

BRIN

1. del	2. del	3. del	4. del
drsalna tehnika	klasična tehnika	drsalna tehnika	klasična tehnika

Brin je **dva** od **skupno štirih delov** treninga pretekla v drsalni tehniki.

število vseh delov celote

$\frac{3}{4}$
ulomek

število izbranih delov celote

Ulomek pove, kolikšen del celote predstavlja izbrani del.

$\frac{3}{4} \rightarrow$ trije deli od štirih
 $\frac{3}{4}$ preberemo »tri četrtnine«

Vsak del treninga predstavlja $\frac{1}{4}$ celotnega treninga, tako je Mila $\frac{3}{4}$ treninga pretekla v drsalni tehniki, Brin pa $\frac{2}{4}$.

Za zapis z ulomkom mora biti celota razdeljena na enako velike dele.

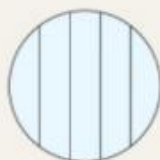

Kateri liki so razdeljeni na enake dele? Obkroži.

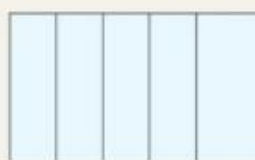
1

A

B

C

Č

D

Zapiši z ulomkom.

2

tri šestnajstine ..... dve tretjini ..... sedem osmin .....
pet šestin ..... pet devetin ..... tri enajstine .....

Zapiši z besedo.

3

$\frac{1}{4}$ .....

$\frac{2}{5}$ .....

$\frac{6}{7}$ .....

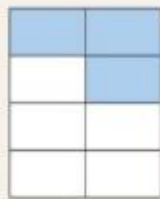
$\frac{10}{23}$ .....

Poveži ulomek s sliko, ki prikazuje ustrežni del celote.

4

$\frac{1}{3}$

$\frac{1}{2}$

$\frac{5}{6}$

$\frac{3}{8}$

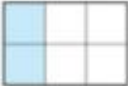

Kvadrat razdeli na osem enakih delov in reši naloge.

5

- a) Pobarvaj en del. Kolikšen del kvadrata je pobarvan?
z besedo: ..... z ulomkom: .....
- b) Pobarvaj še dva dela. Kolikšen del kvadrata je pobarvan?
z besedo: ..... z ulomkom: .....
- c) Kolikšen del kvadrata je ostal nepobarvan?
z besedo: ..... z ulomkom: .....

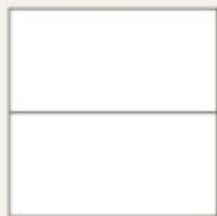

V preglednico z ulomkom in besedo zapiši, kolikšen del lika je pobarvan in kolikšen ni.

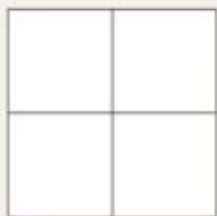
LIK	POBARVANI DEL LIKA		NEPOBARVANI DEL LIKA	
	ulomek	z besedo	ulomek	z besedo
				
				
				
				
				
				

6

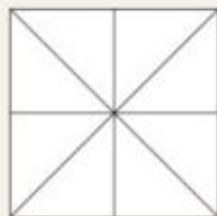
Ustrezno pobarvaj kvadrate.

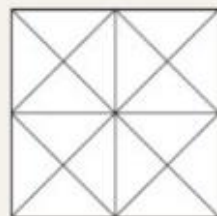
$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{2}{4}$$

$$\frac{4}{8}$$

$$\frac{8}{16}$$

7

Kaj opaziš?

.....